

MATERIAŁY INFORMACYJNE

Informacje o realizacji budżetu za III kwartał w odniesieniu do przewidywanego wykonania na koniec roku, należy traktować jako poglądowe do sytuacji bieżącej. Uchwała budżetowa jest bardzo dynamicznym dokumentem, ulegającym ciągłym zmianom. Budżet jest na bieżąco analizowany, monitorowany i dostosowywany do obecnych realiów. Wartości przedstawione w niniejszych materiałach informacyjnych dają obraz jedynie szacunkowy, gdyż z pewnością otrzymamy jeszcze zarówno decyzje zewnętrzne, a także podejmowane te wewnętrzne, co spowoduje zmiany kształtu budżetu. Spodziewamy się również informacji o zmianach od głównych dysponentów środków dla samorządu powiatowego czyli Ministra Rozwoju i Finansów, a także Wojewody Wielkopolskiego. Ponadto bieżąca współpraca chociażby w zakresie zadań z dziedziny „opieka społeczna” z innymi samorządami powoduje częste zmiany w wielkościach planowanych zarówno dochodów jak i wydatków. Z kolei strona wydatkowa to również inwestycje, z których część zostanie przeniesiona na kolejny rok, ale na ten moment trudno jest wskazać jednoznacznie w jakich wysokościach.

I. ZBIORCZA INFORMACJA W ZAKRESIE WYKONANIA DOCHODÓW WEDŁUG POSZCZEGÓLNYCH ŹRÓDEŁ - STAN NA III KWARTAŁ 2017 ROKU

W analizie tej po stronie planu wykorzystano wartość poszczególnych dochodów powiatu z 2017 roku, według stanu na koniec III kwartału, czyli na podstawie zmian w budżecie dokonanych uchwałą Rady Powiatu Nr XXXII/247/2017 z dnia 26 września 2017 roku.

Planowana kwota dochodów ogółem wynosiła wówczas **91.734.905,89 zł**, z tego:

- 1) dochody bieżące - **89.378.238,89 zł**,
- 2) dochody majątkowe - **2.356.667,00 zł**.

Natomiast w omawianym okresie wykonanie dochodów ogółem wynosiło **71.918.414,05 zł**, z tego:

- 1) dochody bieżące - **69.654.087,57 zł**,
- 2) dochody majątkowe - **2.264.326,48 zł**.

Poszczególne źródła dochodów powiatu według planu i wykonania na koniec III kwartału 2017 roku wskazane zostały w poniższym zestawieniu:

Wyszczególnienie	Plan na dzień 26.09.	Wykonanie na dzień 30.09.	% wykonania
1) dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, z wyłączeniem dochodów klasyfikowanych w paragrafie 205 - płatności w zakresie budżetu środków europejskich	595.613,00 zł	175.623,03 zł	29,49
2) dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, z wyłączeniem dochodów klasyfikowanych w paragrafie 205 - współfinansowanie programów i projektów realizowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 ustawy, z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2, pkt 5 lit. c i d oraz pkt. 6 ustawy	59.445,00 zł	20.661,53 zł	34,76
3) dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt. 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego - współfinansowanie programów i projektów realizowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 ustawy, z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt. 2, pkt. 5 lit. c i d oraz pkt. 6 ustawy	76.562,00 zł	29.682,82 zł	38,77

Wyszczególnienie	Plan na dzień 26.09.	Wykonanie na dzień 30.09.	% wykonania
4) dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt. 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego - płatności w zakresie budżetu środków europejskich	830.189,00 zł	252.303,98 zł	30,39
5) dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt. 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego - współfinansowanie programów i projektów realizowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 ustawy, z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt. 2, pkt. 5 lit. c i d oraz pkt. 6 ustawy	12.401,00 zł	7.806,83 zł	62,95
6) dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt. 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego - płatności w zakresie budżetu środków europejskich	120.905,00 zł	66.358,08 zł	54,88
7) dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat	9.568.281,89 zł	7.556.570,67 zł	78,98

Wyszczególnienie	Plan na dzień 26.09.	Wykonanie na dzień 30.09.	% wykonania
8) dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez powiat na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	3.000,00 zł	1.840,00 zł	61,33
9) dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację bieżących zadań własnych powiatu	7.000.099,00 zł	5.131.307,00 zł	73,30
10) dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone powiatom, związane z realizacją dodatku wychowawczego oraz dodatku do zryczałtowanej kwoty stanowiących pomoc państwa w wychowaniu dzieci	825.800,00 zł	636.356,00 zł	77,06
11) dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat	8.000,00 zł	8.000,00 zł	100,00
12) dotacje celowe otrzymane z gminy na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	327.347,00 zł	255.015,00 zł	77,90
13) dotacje celowe otrzymane z powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	1.167.744,00 zł	867.398,18 zł	74,28
14) dotacje otrzymane z państwowych funduszy celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek sektora finansów publicznych	75.000,00 zł	0,00 zł	0,00

Wyszczególnienie	Plan na dzień 26.09.	Wykonanie na dzień 30.09.	% wykonania
15) dotacje celowe otrzymane z tytułu pomocy finansowej udzielonej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących	186.372,00 zł	131.868,05 zł	70,76
16) dotacje celowe otrzymane z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych	1.934.711,00 zł	1.980.211,00 zł	102,35
17) środki na dofinansowanie własnych zadań bieżących gmin (związków gmin), powiatów (związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł - finansowanie programów ze środków bezzwrotnych pochodzących z Unii Europejskiej	59.422,00 zł	378.681,53 zł	637,27
18) środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na realizację zadań bieżących jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	382.598,00 zł	224.679,18 zł	58,72
19) środki z Funduszu Pracy otrzymane przez powiat z przeznaczeniem na finansowanie kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne pracowników powiatowego urzędu pracy	472.400,00 zł	388.053,00 zł	82,15
20) subwencje ogólne z budżetu państwa w tym :	40.459.044,00 zł	33.618.250,00 zł	83,09
a) część oświatowa	34.049.290,00 zł	28.810.936,00 zł	84,62
b) część wyrównawcza	5.577.412,00 zł	4.183.056,00 zł	75,00
c) część równoważąca	832.342,00 zł	624.258,00 zł	75,00
21) podatek dochodowy od osób fizycznych	14.582.607,00 zł	10.453.320,00 zł	71,68
22) podatek dochodowy od osób prawnych	307.556,00 zł	342.032,60 zł	111,21

Wyszczególnienie	Plan na dzień 26.09.	Wykonanie na dzień 30.09.	% wykonania
23) dochody własne	12.679.809,00 zł	9.392.395,57 zł	74,04
Ogółem:	91.734.905,89 zł	71.918.414,05 zł	78,40

Analizując powyższe zestawienie, wykonanie dochodów ogółem wskazuje na ich prawidłową realizację w stosunku do upływu czasu, gdyż przewyższa granicę 75,00%. Rozpatrując poszczególne źródła sytuacja przedstawia się nieco inaczej.

Do pierwszej grupy dochodów zaliczamy dotacje, które w szczególności pochodzą z:

- budżetu państwa,
- od innych samorządów, w tym pomoc finansowa,
- pozyskane z innych, tzw. zewnętrznych środków, głównie unijnych.

Dotacje wymienione w pozycjach od 1-6 dotyczą realizacji projektów dofinansowanych z tzw. zewnętrznych źródeł, głównie dotacje unijne. W tych przypadkach nie uzyskano środków zgodnie z upływem czasu, a adekwatnie do zapisów w umowach, które często uwarunkowane są postępowaniem wykonania zadań. Kolejne kwoty ujęte w zestawieniu od pozycji 7-11 wskazują dofinansowanie z budżetu państwa. Środki te przekazywane są w miarę upływu czasu, ale w odniesieniu do realizowanych zadań, zwłaszcza, że niektóre wymagają wcześniejszego złożenia zapotrzebowania na środki. Niższe wykonanie odnotowano w zakresie zadań związanych z przeprowadzeniem poboru. Zadanie rozliczono już w I półroczu, co wskazuje na zawyżony plan. Dofinansowanie zakupu inwestycyjnego przekazano w 100,00 %. W pozostałych przypadkach (pozycje od nr 12-16) wpływ dochodów w formie dotacji jest odzwierciedleniem zapisów w umowach, gdzie wskazuje się termin ich uruchomienia, jak również wynika z okresowej realizacji zadań. Wobec powyższego w przypadku jednego dochodu odnotowano na koniec III kwartału ponad 100,00% wykonanie do planu, a w innym przypadku uzyskano znacznie niższe wpływy lub nie odnotowano ich wcale. Taka sytuacja odnosi się np. do dotacji z funduszy celowych na inwestycje, gdzie ich wpływ nastąpi w IV kwartale. Sytuacja ta może wskazywać, iż niektóre pozycje planowanych dotacji będą wymagały urealnienia w ostatnim kwartale bieżącego roku.

Kolejną grupę stanowią środki wykazane w pozycjach 17-19. Wykonanie ogółem wskazuje na ponad 106,00%. Należy podkreślić, iż na rachunek bankowy powiatu zostały przekazane ponadplanowe dochody na projekt „Zagraniczne staże zawodowe dla uczniów Zespołu Szkół im Powstańców Wielkopolskich BIS” w Zespole Szkół w Krzyżu Wlkp. Fundacja Rozwoju Edukacji przekazała środki jednorazowo (80,00% z ogólnej kwoty), a projekt realizowany będzie w latach 2017-2019. Wobec powyższego tak wysokie wykonanie sięgające ponad 637,00%.

Środki wpływają zgodnie z terminami określonymi w stosownych umowach. W tej grupie dochodów nie ma zagrożenia ich wykonania do końca roku.

Pod pozycją 20 wskazane jest najwyższe źródło dochodów w budżecie powiatu - subwencja ogólna otrzymywana z budżetu państwa. Największe środki z tego tytułu dotyczą części oświatowej. Wykonanie dochodów jest adekwatne do upływu czasu, a wyższy poziom wpływu części oświatowej subwencji wynika z przekazania środków na wynagrodzenia nauczycieli na kolejny miesiąc.

Dokonując analizy realizacji budżetu powiatu po III kwartałach szczególną uwagę zwraca się na poziom wykonania dochodu powiatu z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych (pozycja 21). W omawianym okresie wynik wpływu z tego tytułu wynosi 71,68%, co w porównaniu do upływu czasu jest brakiem na prawie **500.000,00 zł**. Jednak aktualne comiesięczne wpływy i zakładając ich wykonanie na tym samym poziomie do końca roku, to sytuacja się poprawia, a plan powinien być zrealizowany. Z kolei w przypadku dochodów z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych (pozycja 22) uzyskano na III kwartał wynik sięgający 111,21%, co wskazuje na ponadplanowe środki.

W ostatniej pozycji nr 23 zestawienia dochodów budżetu wskazano tzw. dochody własne powiatu. W związku z tym, iż obejmują dość liczną i różnorodną grupę, poniższe zestawienie pozwoli na przybliżenie poszczególnych wartości:

Wyszczególnienie	Plan na dzień 26.09.	Wykonanie na dzień 30.09.	% wykonania
1) wpływy z opłat za zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste nieruchomości	57.090,00 zł	58.138,69 zł	101,84
2) dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych jednostki samorządu terytorialnego oraz umów o podobnym charakterze	413.929,00 zł	326.391,08 zł	78,85
3) wpływy z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości	10.967,00 zł	5.967,36 zł	54,41
4) wpływy z opłaty komunikacyjnej oraz za wydanie prawa jazdy	2.250.000,00 zł	1.785.099,65 zł	79,34
5) wpływy z kart wędkarskich	3.000,00 zł	2.960,00 zł	98,67
6) odpłatność pensjonariuszy domów pomocy społecznej	5.416.727,00 zł	4.132.286,53 zł	76,29
7) odsetki od środków na rachunku bankowym	10.000,00 zł	23.453,42 zł	234,53
8) 2,5% dochód z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	81.291,00 zł	59.116,41 zł	72,72

Wyszczególnienie	Plan na dzień 26.09.	Wykonanie na dzień 30.09.	% wykonania
9) 5% z dochodu uzyskiwanego na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych oraz 25 % z dochodu z tytułu gospodarowania mieniem Skarbu Państwa	268.340,00 zł	324.377,00 zł	120,88
10) odpłatność gmin za pobyt dzieci w „pieczy zastępczej”	471.136,00 zł	344.006,39 zł	73,02
11) wpływy z opłat rocznych za umieszczenie urządzeń w pasie drogi	457.282,00 zł	457.500,47 zł	100,05
12) wpływy z opłat i kar pieniężnych z zakresu ochrony środowiska	220.000,00 zł	215.645,01 zł	98,02
13) wpływy z opłat za czynności geodezyjne i kartograficzne oraz udzielanie informacji z zasobów powiatowych, a także opłaty za czynności związane z prowadzeniem tych zasobów i uzgadnianiem usytuowania projektowanych sieci uzbrojenia terenu	550.000,00 zł	419.366,49 zł	76,25
14) odpłatność za przeglądy techniczne pojazdów	495.434,00 zł	411.030,22 zł	82,96
15) wpłata środków finansowych z niewykorzystanych w terminie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego	182.000,00 zł	182.000,00 zł	100,00
16) wpływy z otrzymanych spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej	1.009.517,00 zł	9.661,31 zł	0,96
17) dochody pozostałe wyżej nie wymienione	783.096,00 zł	635.395,54 zł	81,14
Dochody własne ogółem:	12.679.809,00 zł	9.392.395,57 zł	74,07

Wykonanie w tym zakresie wskazuje w kilku pozycjach na ponadplanowe jak na ten moment dochody, a także występują przypadki wpływu ponad roczny plan. Jednak globalnie nie przyczyniło się to do 75,00% realizacji, żądanej na koniec III kwartału. Z uwagi na fakt, iż jest to grupa dochodów gdzie w znacznym stopniu to samorząd podejmuje decyzje o ich przeznaczeniu, wskazanym jest dokonywanie ciągłej kontroli ich wpływu.

Poddając ocenie realizację poszczególnych dochodów własnych można zauważyć, że ich wyższe wykonanie w stosunku do upływu czasu, wynika między innymi z faktu odprowadzania do budżetu powiatu dochodów wypracowanych przez jednostki, które są odwrotnie przeznaczone na ich wydatki. Należy dodać, iż różnorodność i charakter tych dochodów wymaga dokonywania częstych zmian. Najbardziej będzie to widoczne pod koniec IV kwartału, gdzie można je urealniać adekwatnie do faktycznego lub przewidywanego ich wykonania.

Ponadplanowe dochody jak zakładano, uzyskano już na tym etapie realizacji budżetu, między innymi: z tytułu odsetek od środków na rachunku bankowym (niewielka kwota planu); w ramach 25,00% dochodu uzyskiwanego na rzecz budżetu państwa z tytułu gospodarowania mieniem Skarbu Państwa; wpływów z opłat za zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste nieruchomości; czy też z opłat za umieszczenie urządzeń w pasie drogi. Jednorazowo uzyskano dochód z tytułu niewykorzystanych w terminie środków finansowych na wydatki ujęte w wykazie niewygasających z upływem roku 2016.

Ciąglej analizie poddawane są dochody z tytułu opłaty komunikacyjnej i za wydane prawa jazdy, a także z odpłatności za przeglądy techniczne. Niższe jak zakłada plan w stosunku do upływu czasu uzyskano z 2,50% dochodu z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i w ramach odpłatności gmin za pobyt dzieci w „pieczy zastępczej”. W przypadku gdy sytuacja niewykonania będzie się utrzymywała, Zarząd Powiatu zaproponuje Radzie wprowadzenie korekty planu.

Niestety w przypadku dochodów z otrzymanych spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej środki w kwocie **1.000.000,00 zł** nie zasilą w tym roku budżetu. Sytuacja ta wynika z faktu przesunięcia na kolejny rok realizacji budowy sali sportowej przy Liceum Ogólnokształcącym w Czarnkowie. Korekta planu w tym zakresie została wprowadzona w miesiącu październiku.

II. ZBIORCZA INFORMACJA W ZAKRESIE WYKONANIA WYDATKÓW W DZIAŁACH

- STAN NA III KWARTAŁ 2017 ROKU

Planowana kwota wydatków ogółem na dzień 26 września b.r. wynosi **102.566.953,51 zł**, z tego:

- 1) wydatki bieżące - **86.309.851,89 zł**,
- 2) wydatki majątkowe - **16.257.101,62 zł**.

Natomiast w omawianym okresie wykonanie ogółem wynosi **63.069.596,47 zł**, z tego:

- 1) wydatki bieżące - **60.806.815,97 zł**,
- 2) wydatki majątkowe - **2.262.780,50 zł**.

Poniższa tabela przedstawia analizę wydatkowania planowanych środków w poszczególnych działach:

Dział	Nazwa	Plan na dzień 26.09.	Wykonanie na dzień 30.09.	% wykonanie
010	Rolnictwo i łowiectwo	52.000,00 zł	43.189,00 zł	83,06
020	Leśnictwo	471.858,00 zł	342.116,70 zł	72,50
600	Transport i łączność	10.159.542,00 zł	2.662.991,48 zł	26,21
630	Turystyka	4.000,00 zł	4.000,00 zł	100,00
700	Gospodarka mieszkaniowa	715.362,00 zł	315.466,04 zł	44,10
710	Działalność usługowa	1.217.897,00 zł	463.965,66 zł	38,10
750	Administracja publiczna	9.593.630,00 zł	6.748.402,94 zł	70,34
752	Obrona narodowa	4.700,00 zł	0,00 zł	0,00
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	7.249.328,00 zł	5.567.498,71 zł	76,80
755	Wymiar sprawiedliwości	250.416,00 zł	167.025,92 zł	66,70
757	Obsługa długu publicznego	600.118,00 zł	285.210,15 zł	47,53
758	Różne rozliczenia	1.438.674,00 zł	0,00 zł	0,00
801	Oświata i wychowanie	30.686.624,89 zł	20.912.395,87 zł	68,15
851	Ochrona zdrowia	4.771.728,62 zł	1.024.281,56 zł	21,47
852	Pomoc społeczna	13.603.035,00 zł	9.529.590,69 zł	70,05
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	4.876.200,00 zł	3.092.244,94 zł	63,42
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	10.496.818,00 zł	7.568.521,94 zł	72,10
855	Rodzina	5.542.984,00 zł	3.930.547,62 zł	70,91

Dział	Nazwa	Plan na dzień 26.09.	Wykonanie na dzień 30.09.	% wykonanie
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	262.828,00 zł	18.977,93 zł	7,22
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	261.160,00 zł	99.028,47 zł	37,92
926	Kultura fizyczna	308.050,00 zł	294.140,85 zł	95,48
	Ogółem	102.566.953,51 zł	63.069.596,47 zł	61,49

Dokonując oceny stopnia realizacji wydatków za III kwartał, w porównaniu do ich planu wynikającego z ostatnich zmian w budżecie w tym okresie, to można stwierdzić, iż odbiega od tego jaki wskazuje upływ czasu. Poddając analizie każdy dział po kolei można zauważyć duże dysproporcje, gdyż zdarzają się takie, gdzie wykonanie wydatków oscyluje w granicach 100,00%, a także te, gdzie pomimo tak zaawansowanego czasu w stosunku do roku budżetowego jest ono bardzo niskie, lub zerowe. Podstawowa realizacja zadań tych typowych związanych z bieżącym utrzymaniem jednostki, w tym wypłacenie wynagrodzeń należy do cyklicznych i z reguły opiewa na powtarzalne z miesiąca na miesiąc kwoty. Jednak w budżecie są takie dziedziny, w których wydatki i dodatkowe płatności za część z nich będą przypadały na IV kwartał. Wpływa na to między innymi fakt, że wydatkowanie środków w niektórych działach uzależnione jest od przeprowadzenia różnego rodzaju procedur, co z kolei wpływa na terminy ich realizacji. Doskonałym na to przykładem jest **dział 600 - Transport i łączność**, w którym odnotowano jedno z najniższych wykonań wydatków 26,21% z uwagi na trwające w tym czasie prace remontowe, inwestycyjne, a ich skutek finansowy będzie dopiero widoczny w IV kwartale. Podobna sytuacja dotyczy **działu 851 - Ochrona zdrowia**, gdzie w formie dotacji przeznaczono środki na inwestycje dla Czarnkowskiego Szpitala Powiatowego, a także uwzględniono wsparcie powiatu w sfinansowaniu wymaganego udziału obu szpitali we wspólnym przedsięwzięciu kilku powiatów z Urzędem Marszałkowskim, który stara się o dofinansowanie z środków unijnych na stworzenie Elektronicznej Dokumentacji Medycznej oraz stworzenie sieci wymiany danych między podmiotami leczniczymi. W przypadku tego działu wydatki oscylują na poziomie 21,47%. Podobna sytuacja wystąpiła w **dziale 710 - Działalność usługowa**, zabezpieczono środki tytułem przystąpienia do przedsięwzięcia z Powiatem Wągrowieckim, który aplikuje o środki unijne na „Cyfryzację powiatowych zasobów geodezyjnych i kartograficznych”. Często zapisy zawarte w umowach wskazują, że część zadań przypada już do realizacji w I półroczu, stąd tak duże ich wykonanie. Charakter niektórych z nich ma też ogromne znaczenie w odniesieniu do terminów ich realizacji. Jednak ważnym aspektem w przypadku wydatkowania środków jest oczywiście przekazywanie poszczególnych źródeł ich finansowania przez poszczególnych dysponentów. Ponadto wpływ na wykonanie w III kwartale mają elementy zasygnalizowane również przy opisie wykonania dochodów, gdzie najważniejszy

z nich to realność wysokości planu. Wobec takiego obrotu sytuacji w kolejnych miesiącach dokonywane są stosowne zmiany, w których Zarząd Powiatu proponuje podjęcie takich kroków, aby planowane wydatki były realne do wykonania. Konieczna będzie także korekta w związku z przesunięciem realizacji niektórych zadań na kolejny rok budżetowy.

Wzorem poprzednich lat w dalszej części zostaną one pogrupowane i wskazane przyczyny ich odchylenia od 75,00% w odniesieniu do konkretnych działów:

- niższe wykonanie wydatków:
 - specyfika realizowanych wydatków, terminy realizacji niektórych z nich wynikają z konkretnych umów, albo są to jednorazowe wydatki lub ich termin przypada na okres późniejszy - **działy: 020, 600, 700, 710, 750, 752, 755, 757, 801, 851, 852, 853, 854, 855, 900, 921;**
 - rezerwy w budżecie, które są rozdysponowane w miarę upływu czasu na konkretne zadania, stanowią asekurację w razie nie wykonania dochodów - **dział 758;**
- wyższe wykonanie wydatków:
 - specyfika realizowanych wydatków, która wynika z konkretnych umów, względnie są to jednorazowe wydatki lub ich termin przypada na I półrocze, a także III kwartał - **działy: 010, 630, 754, 926.**

Tytułem uzupełnienia powyższej analizy, można dodać, iż większość wydatków w działach to ta poniżej 75,00%, co wskazuje na konieczność ciągłej analizy zwłaszcza w kontekście zbliżającego się końca roku. Wówczas Zarząd będzie proponował rozwiązania mające na celu urealnienie planów poszczególnych jednostek organizacyjnych oraz indywidualnych zadań przypisanych w planie Starostwa Powiatowego. W **dziale 855 - Rodzina** zadania częściowo objęte są dofinansowaniem z budżetu państwa, gdzie planowana kwota przewyższa potrzeby. Rozpatrując globalnie budżet, to niskie wykonanie wydatków dotyczy głównie sfery inwestycji, gdzie część zadań zostanie przesunięta na kolejny rok. Ponadto część zadań planowana jest do realizacji w IV kwartale, co może wpłynąć ostatecznie na niewykorzystanie środków.

III. INFORMACJA O SYTUACJI FINANSOWEJ POWIATU

Wysokość **deficytu** według uchwały budżetowej na miesiąc wrzesień wynosi **10.832.047,62 zł**, zaś wykonanie „plusowe” - nadwyżka przekracza **8.800.000,00 zł**. Wpływ na to ma kilka czynników, a przede wszystkim:

- uzyskane ponadplanowych dochodów,
- wpływ subwencji i dotacji z budżetu państwa na następny miesiąc,
- przede wszystkim niska realizacja wydatków, w tym w znacznym stopniu inwestycyjnych i remontowych.

Założony „Wieloletni Plan Inwestycyjny” ma szanse powodzenia w przypadku takiej realizacji budżetu, aby wygenerować jak najwyższą nadwyżkę operacyjną. Stąd też wynik budżetu wpływa na brak konieczności skorzystania z ulokowanych środków, a także z pozostałych nierozdysponowanych z tzw. „wolnych środków”. Na koniec III kwartału zaangażowano kwotę

3.685.419,62 zł by zabezpieczyć bieżące wydatki, oczywiście na takim poziomie, który pozwala spełnić wskaźniki Wieloletniej Prognozy Finansowej. Wykonanie po stronie **przychodów**, które wykazano w kwocie **6.713.485,67 zł** dotyczy tzw. „wolnych środków”:

- z rozliczenia ubiegłorocznego budżetu - **4.199.381,91 zł**,
- z rozliczenia budżetu roku 2015 - **2.514.103,76 zł**.

Do dyspozycji na dzień 30 września pozostaje jeszcze kwota ponad **3.028.066,05 zł**.

Na podkreślenie zasługuje fakt, iż do tego okresu nie zaistniała konieczność emisji obligacji. Spowodowane jest to niską realizacją wydatków majątkowych, a w konsekwencji część z nich przeniesiona zostanie do przyszłorocznego budżetu. Wymagało to będzie od Zarządu Powiatu, zaproponowanie dokonania pewnych zmian Radzie Powiatu w uchwale budżetowej i tych ściśle powiązanych z budżetem.

Ogółem planowane **rozchody** na koniec III kwartału wynoszą **553.372,00 zł**, z tego:

- kredyt zaciągnięty w 2012 roku na spłatę zobowiązań z tytułu wcześniej zaciągniętych kredytów w Banku Spółdzielczym w Czarnkowie - **217.660,00 zł**,
- kredyt zaciągnięty w 2013 roku na spłatę zobowiązań z tytułu wcześniej zaciągniętych kredytów w Banku Spółdzielczym Czarnkowie - **335.712,00 zł**.

Wykonanie w tym obszarze dokonane było zgodnie z warunkami określonymi w poszczególnych umowach kredytowych i stanowiło kwotę **415.029,00 zł**. Należy podkreślić, iż były one regulowane terminowo.

PROGNOZA ZADŁUŻENIA

Zgodnie z zapisami ustawy o finansach publicznych samorząd opracowuje „Wieloletnią Prognozę Finansową”, w której to określa dochody i wydatki bieżące, dochody i wydatki majątkowe, wynik budżetu, przeznaczenie nadwyżki lub sposób sfinansowania deficytu, przychody i rozchody budżetu, kwotę długu oraz sposób sfinansowania spłaty długu. Prognoza długu jest bardzo istotnym elementem dającym pogląd na sytuację powiatu. Według przedstawionych danych prognoza zakłada spłatę całkowitego zadłużenia powiatu dopiero w 2036 roku.

Zgodnie z procedurą określającą tryb prac nad projektem uchwały budżetowej w punkcie dotyczącym materiałów informacyjnych przedstawiamy dane wynikające ze stanu na koniec III kwartału, wobec tego ostateczna kwota zadłużenia będzie się różniła od tej wskazanej obecnie. Według stanu na koniec miesiąca września planowane zadłużenie na koniec 2017 roku opiewa na kwotę **17.675.016,00 zł**. Zadłużenie to na koniec roku w stosunku do planowanych dochodów w tym przypadku wynosi **19,27%**. Rada Powiatu decydując się na Wieloletnie Inwestycje wzięła pod uwagę przede wszystkim możliwości finansowe powiatu, co skłoniło do racjonalizacji wydatków w obszarze tych bieżących. Dało to wymierne efekty w postaci planowanych nadwyżek operacyjnych. Jak wynika z analizy budżetu po III kwartałach również

i wykonanie wydatków na to wskazuje. Jest to dobra prognoza na kolejny rok i lata przyszłe w kontekście obowiązku spełnienia wskaźników Wieloletniej Prognozy Finansowej.

Sporządziła:
Skarbnik Powiatu
Ewa Dymek